

Αθήνα 26/10/2018

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

I. Επί του ερωτήματος, που τίθεται.

Μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω αναφορικά με τον τρόπο, με τον οποίο θα αντιμετωπιστεί ανακύψασα υπεραριθμία μεταξύ εκπαιδευτικών, όταν στην σχολική μονάδα έχει τοποθετηθεί Σχολικός Σύμβουλος, μετά την λήξη της θητείας του σε θέση, που έχει συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 8 παρ. 5 του ν. 1966/1991.

II. Επί των εφαρμοστέων διατάξεων.

Το αρ. 8 παρ. 5 του ν.1966/1991 στο οποίο παραπέμπει η διάταξη του αρ. 14 του ν. 3467/2006, προβλέπει: **"5. Οι σχολικοί σύμβουλοι, των οποίων η θητεία κάθε φορά λήγει και δεν επιλέγονται εκ νέου σε θέσεις σχολικών συμβούλων, επανέρχονται στα διδακτικά τους καθήκοντα και τοποθετούνται σε κενή θέση σχολείου της προτίμησής τους. Αν δεν υπάρχει κενή θέση σε συγκεκριμένο σχολείο της προτίμησής τους, τοποθετούνται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε ειδική προς τούτο συνιστώμενη θέση σε ένα από τρία σχολεία μιας εκπαιδευτικής περιφέρειας, στα οποία οι ίδιοι θα ζητήσουν να τοποθετηθούν, με εξαίρεση τα Πειραματικά Σχολεία. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει στην περίπτωση, που κατά την επιλογή τους ως σχολικών συμβούλων υπηρετούσαν σε Πειραματικό Σχολείο, το οποίο και μπορεί να ζητήσουν για την τοποθέτησή τους. Η θέση αυτή καταργείται με την αποχώρηση από την υπηρεσία των εκπαιδευτικών αυτών για οποιοδήποτε λόγο ή με την τυχόν μετάθεσή τους σε άλλο σχολείο σύμφωνα με τις ισχύουσες περί μεταθέσεων διατάξεις"**

Το αρ. 14 του πδ 50/1996, όπως συμπληρώθηκε από το π.δ 100/1997 προβλέπει: **"1. Υπεραριθμίες εκπαιδευτικών είναι δυνατόν να προκύψουν: α) Σε σχολικές μονάδες της Α/θμιας εκπαίδευσης από ίδρυση, κατάργηση, υποβιβασμό, διαίρεση ή συγχώνευση αυτών ή άλλη αιτία. β) Σε σχολικές μονάδες της Β/θμιας εκπαίδευσης από ίδρυση, κατάργηση ή συγχώνευση**

αυτών, από μετατροπή λυκείων σε λυκειακές τάξεις ή από μείωση των τμημάτων των μαθητών ή άλλη αιτία. Σε περίπτωση συγχώνευσης σχολικών μονάδων για τη διαπίστωση της τυχόν υπεραριθμίας κρίνονται όλοι οι εκπαιδευτικοί των σχολείων που συγχωνεύονται. 2. Τα αρμόδια περιφερειακά συμβούλια, μετά τις μεταθέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 9, 11, 12 και 13 του διατάγματος αυτού συντάσσουν πίνακες των κενών οργανικών θέσεων λαμβάνοντας υπόψη και τις κενές θέσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία των παραπάνω μεταθέσεων κατά σχολική μονάδα. 3. Αν κατά τη σύνταξη των παραπάνω πινάκων, διαπιστωθεί υπεραριθμία εκπαιδευτικών σε σχολικές μονάδες, αυτή ρυθμίζεται με την παρακάτω διαδικασία: α) Καλούνται όλοι οι εκπαιδευτικοί του ίδιου κλάδου ή ειδικότητας που ανήκουν οργανικά στο σχολείο όπου διαπιστώθηκε η υπεραριθμία να δηλώσουν, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών, αν επιθυμούν ή όχι να κριθούν ως υπεράριθμοι. β) Στη συνέχεια τα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια, σε συνεδρίασή τους χαρακτηρίζουν ονομαστικά τους υπεράριθμους εκπαιδευτικούς, κατά σχολική μονάδα, λαμβάνοντας υπόψη τα εξής: ι) Από όσους εκπαιδευτικούς επιθυμούν να κριθούν ως υπεράριθμοι, χαρακτηρίζονται υπεράριθμοι αυτοί που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό μονάδων μετάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 16 αυτού του Π.Δ. ιι) Από όσους εκπαιδευτικούς δεν επιθυμούν να κριθούν ως υπεράριθμοι, χαρακτηρίζονται ως υπεράριθμοι εκείνοι που τοποθετήθηκαν οργανικά τελευταίοι στη σχολική μονάδα. Οι εκπαιδευτικοί που μετατέθηκαν ή τοποθετήθηκαν στη σχολική μονάδα το ίδιο σχολικό έτος, εκτός των εκπαιδευτικών που τοποθετήθηκαν ως υπεράριθμοι, θεωρείται ότι τοποθετήθηκαν ταυτόχρονα. Σε περίπτωση ταυτόχρονης τοποθέτησης υπεράριθμοι χαρακτηρίζονται οι εκπαιδευτικοί που συγκεντρώνουν το μικρότερο αριθμό μονάδων μετάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 16 αυτού του Π.Δ. [...] 4. Οι εκπαιδευτικοί που χαρακτηρίζονται υπεράριθμοι, σύμφωνα με τα παραπάνω, καλούνται από το αρμόδιο περιφερειακό συμβούλιο να υποβάλουν δήλωση τοποθέτησης σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες, στις οποίες υφίστανται οργανικά κενά, εντός δέκα ημερών. 5. Η τοποθέτηση των υπεράριθμων εκπαιδευτικών της Α/θμιας Εκπαίδευσης γίνεται ως εξής: α) Όταν η υπεραριθμία σε ένα σχολείο οφείλεται σε ίδρυση αντίστοιχου νέου σχολείου στη σχολική περιφέρειά του και στο οποίο μετακινούνται μαθητές του αρχικού σχολείου, οι υπεράριθμοι

τοποθετούνται, εφόσον το επιθυμούν κατά απόλυτη προτεραιότητα στο νέο σχολείο. Η τοποθέτηση γίνεται με βάση το σύνολο των μονάδων μετάθεσης.

"β. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να τοποθετηθούν σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας όπου ανήκει το σχολείο στο οποίο κρίθηκαν ως υπεράριθμοι, τοποθετούνται κατά απόλυτη προτεραιότητα, συγκρινόμενοι μόνο μεταξύ τους, με βάση το σύνολο των μονάδων μετάθεσης και τις δηλώσεις προτίμησης τους σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν σε κενές θέσεις όμορης ομάδας σχολείων της ίδιας περιοχής μετάθεσης.

6β. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να τοποθετηθούν σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας όπου ανήκει το σχολείο στο οποίο κρίθηκαν ως υπεράριθμοι, τοποθετούνται κατ' απόλυτη προτεραιότητα, συγκρινόμενοι μόνο μεταξύ τους, με βάση το σύνολο των μονάδων μετάθεσης και τις δηλώσεις προτίμησης τους σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν σε κενές θέσεις όμορης ομάδας σχολείων της ίδιας περιοχής μετάθεσης".

β) Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να τοποθετηθούν σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας όπου ανήκει το σχολείο στο οποίο κρίθηκαν ως υπεράριθμοι, τοποθετούνται κατά απόλυτη προτεραιότητα, συγκρινόμενοι μόνο μεταξύ τους, με βάση το σύνολο των μονάδων μετάθεσης και τις δηλώσεις προτίμησης τους σε κενές οργανικές θέσεις σχολείων της ίδιας ομάδας και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν σε κενές θέσεις όμορης ομάδας σχολείων του ίδιου γραφείου ή της ίδιας διεύθυνσης όπου δεν λειτουργεί γραφείο.

γ) Όσοι εκπαιδευτικοί δεν επιθυμούν ή δεν κατέστη δυνατόν να τοποθετηθούν σύμφωνα με τη διαδικασία των προηγούμενων περιπτώσεων (α) και (β) της παραγράφου αυτής τοποθετούνται σε κενές θέσεις σχολείων της ίδιας περιοχής μετάθεσης κατά τη διαδικασία των διατάξεων του άρθρου 15 αυτού του Π.Δ. συγκρινόμενοι με όλους τους εκπαιδευτικούς που ζητούν μετάθεση ή τοποθέτηση. Οι εκπαιδευτικοί των παραπάνω περιπτώσεων της παραγράφου αυτής μπορούν εφόσον το επιθυμούν να μετατεθούν κατά προτεραιότητα το ίδιο ή τα επόμενα σχολικά έτη στο σχολείο που κρίθηκαν ως υπεράριθμοι, αν σε αυτό δημιουργηθούν κενές θέσεις. [...] 7. Οι εκπαιδευτικοί που εξακολουθούν να είναι υπεράριθμοι μετά τις παραπάνω ρυθμίσεις παραμένουν στο σχολείο όπου κρίθηκαν ως υπεράριθμοι και διατίθενται σε

άλλες σχολικές μονάδες για συμπλήρωση του ωραρίου τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 14 του Ν. 1566/1985. Για το σκοπό αυτό ανακοινώνονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις τα σχολεία στα οποία υπάρχουν ανάγκες και καλούνται οι εκπαιδευτικοί με αίτησή τους να δηλώσουν κατά σειρά προτίμησης όλα τα παραπάνω σχολεία. Η διάθεση αυτών γίνεται με τη σειρά προτίμησης και το σύνολο των μονάδων μετάθεσής τους. 8. Ο χρόνος υπηρεσίας στην προηγούμενή τους θέση των εκπαιδευτικών της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης που μετατίθενται, διατίθενται ή αποσπώνται λόγω υπεραριθμίας υπολογίζεται για τη συμπλήρωση της υπηρεσίας που απαιτείται από το άρθρο 8 αυτού του Π.Δ. Οι διατάξεις που προβλέπουν συνυπολογισμό του χρόνου απόσπασης στην οργανική θέση εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση αυτή. "9. Οι διατάξεις της παραγράφου 3, βii και της παραγράφου 7 εδαφ. Β και 8 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι εκπ/κοί δεν καλύπτουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας στην οργανική τους θέση (λειτουργικές υπεραριθμίες) κατά την έναρξη του σχολικού έτους και μέχρι της ρυθμίσεως της υπεραριθμίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. 10. Για το χαρακτηρισμό εκπ/κού ως υπεράριθμου και την άρση της υπεραριθμίας αυτού, δεν απαιτείται να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος Π.Δ. 50/96. 11. Από τις διατάξεις του άρθρου αυτού εξαιρούνται όσοι έχουν μετατεθεί με τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος Π.Δ. καθώς και όσοι έχουν διοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1143/81 και διανύουν την τριετία υποχρεωτικής παραμονής τους στο δυσπρόσιτο σχολείο [..]".

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις σχολικοί σύμβουλοι, των οποίων η θητεία έληξε, τοποθετούνται σε κενή θέση σε σχολεία της προτίμησης τους. Εάν δεν υπάρχει κενή θέση, συστήνεται προς τον σκοπό της τοποθέτησης τους, θέση, η οποία καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση τους από την υπηρεσία ή με την μετάθεσή τους. Σκοπός της ως άνω διατάξεως φαίνεται να είναι η διασφάλιση της ομαλής συνέχισης της υπηρεσιακής διαδρομής των σχολικών συμβούλων μετά την λήξη της θητείας τους, χωρίς οποιαδήποτε δυσμενή μεταβολή, η οποία θα μπορούσε να προκληθεί εις βάρος τους εξαιτίας επιλογής τους ως Σχολικοί Σύμβουλοι. Είναι χαρακτηριστικό, ότι η διάταξη του άρ. 8 παρ. 5 του ν. 1966/1991 κάνει

λόγο περί τοποθετήσεως σε κενή θέση και εφόσον δεν υφίσταται τέτοια, τότε συστήνεται θέση, την οποία καταλαμβάνει ο απερχόμενος Σχολικός Σύμβουλος και η οποία καταργείται με την απομάκρυνση του καθ' οιονδήποτε τρόπο. Πρέπει, ομοίως να παρατηρήσει κανείς, ότι ουδεμία πρόβλεψη υφίσταται αναφορικά με την περαιτέρω υπηρεσιακή τους κατάσταση, ούτε βεβαίως προβλέπεται κάποιας μορφής διαφορετική μεταχείριση αυτών, μετά την αρχική τους τοποθέτηση, πρόβλεψη η οποία προφανώς θα υφίστατο εάν ο νομοθέτης επιθυμούσε μία τέτοια διαφοροποίηση.

Ο τρόπος επίλυσης των οργανικών ή λειτουργικών υπεραριθμιών από την άλλη πλευρά ρυθμίζεται με τρόπο εξαντλητικό στην διάταξη του αρ. 14 του πδ 50/1996, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του π.δ. 100/1997. Στο ίδιο ως άνω πλαίσιο εντάσσονται και οι μοναδικές αναγνωριζόμενες από την παρ. 11 του άρθρου 14 του π.δ. 50/1996 περιπτώσεις εξαιρέσεως από την κρίση περί υπεραριθμίας, που αφορούν σε ειδικές περιπτώσεις δυσμενών οικογενειακών συνθηκών. Ακόμα, όμως και στις περιπτώσεις αυτές, που ρητώς προβλέπονται στο νόμο, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει κρίνει στην **υπ' αρ. 144/2004 γνωμοδότηση** του, οι ως άνω εξαιρέσεις αφορούν σε **αυστηρά περιορισμένες κατηγορίες εκπαιδευτικών**, καταλήγοντας μάλιστα στο συμπέρασμα, ότι εάν εκλείψουν οι λόγοι, για τους οποίους παρέχεται η ως άνω προστασία, αίρονται και τα ευεργετήματα, που έχουν χορηγηθεί [προστασία από υπεραριθμία κλπ].

Με βάση τις ανωτέρω διαπιστώσεις, προκύπτει, ότι οι τοποθετούμενοι σε κενές ή συστηνόμενες προς τον σκοπό τούτο θέσεις σε σχολεία της επιλογής τους, ουδεμίας προστασία έναντι των υπεραριθμιών τυγχάνουν, καθώς αφενός κάτι τέτοιο δεν προκύπτει από καμία διάταξη νόμου και αφετέρου οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις από την κρίση ως υπεράριθμοι απαριθμούνται στο Π.Δ. 20/1996 περιοριστικά. Η διαπίστωση αυτή δεν μεταβάλλεται εκ του γεγονότος, ότι εάν δεν υφίσταται κενή θέση, τότε οι ως άνω Σχολικοί Σύμβουλοι τοποθετούνται σε συστηνόμενες θέσεις, που καταργούνται μετά την αποχώρησή τους, αφού στην πραγματικότητα εάν ο νόμος ήθελε να δημιουργήσει μία ειδική, προστατευμένη έναντι των υπεραριθμιών κατηγορία εκπαιδευτικών, τότε θα είχε προβεί σε ρητή πρόβλεψη αναφορικά με το γεγονός αυτό, όπως έπραξε και στις περιπτώσεις των εισαγόμενων εξαιρέσεων του αρ. 14 παρ.11 του πδ 50/1996. Περαιτέρω,

εάν ήθελε γίνει δεκτό, ότι η προστασία από υπεραριθμία εκτείνεται και στους τοποθετηθέντες σε συστηνόμενες θέσεις Σχολικούς Συμβούλους, τότε θα καταλήγαμε στο άτοπο συμπέρασμα, ότι όσοι σχολικοί σύμβουλοι τοποθετήθηκαν σε κενή θέση τυγχάνουν διαφορετικής αντιμετώπισης έναντι των πρώην Σχολικών Συμβούλων, που με βάση ένα τυχαίο κριτήριο [μη ύπαρξη κενής θέσεως], τοποθετήθηκαν σε συστηνόμενη θέση.

Εξάλλου, μία εν γένει ερμηνευτικά συναγόμενη απαγόρευση κρίσεως ως υπεράριθμων των τοποθετημένων πρώην Σχολικών Συμβούλων θα ερχόταν σε ευθεία παράβαση προς την εισαγόμενη από το Σύνταγμα αρχή της ισότητας, η οποία επιβάλλει στον κοινό νομοθέτη να αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο, ίδιες ή συναφείς περιπτώσεις, χωρίς να υφίσταται αποχρών λόγος περί τούτου.

III. Επί της απαντήσεως, που προσήκει στο ερώτημα, που ετέθη.

Συνεπεία των ανωτέρω, καταλήγω στο συμπέρασμα, ότι μετά την τοποθέτηση ενός πρώην Σχολικού Συμβούλου σε θέση κενή ή συστηνόμενη, δύναται να κριθεί οργανικά ή λειτουργικά υπεράριθμος με τα ίδια ακριβώς κριτήρια, με τα οποία κρίνεται κάθε άλλος εκπαιδευτικός, χωρίς να δύναται να επικαλεστεί, ότι τυγχάνει ασυλίας από υπεραριθμία, καθώς μία τέτοια πρόβλεψη ούτε υφίσταται στο κείμενο νομικό πλαίσιο ούτε βεβαίως μπορεί να συναχθεί ερμηνευτικά.

Παραμένω στην διάθεση σας.

Με εκτίμηση,

Μαρία Μαγδαληνή Τσίπρα

Δικηγόρος